

Interreg
ADRION **ADRIATIC-IONIAN**
European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

CREATURES

EXECUTIVE SUMMARY
O T1.1 “JOINT ACCELERATION PROGRAMME
FOR CCI-RELATED SMES & START-UPS”

Authors	The Regional Development Agency Dubrovnik-Neretva County DUNEA
Version	1.0
Date	23/09/2022
Pages	4

Sažetak

Zajednički akceleracijski program za *start-up* te mala i srednja poduzeća povezane s kreativnim i kulturnim industrijama jedna je od aktivnosti projekta CREATURES (Promoting Creative Tourism through new Experiential and Sustainable routes), koji je financiran iz INTERREG V-B Jadransko-jonskog programa ADRION 2014.-2020. Projekt ima za cilj promicanje održive valorizacije i očuvanja prirodne i kulturne baštine kao osnove ekonomskog rasta u jadransko-jonskom području. Poseban fokus projekta CREATURES je na promicanju iskustvenog turizma u regiji ADRION iskorištavanjem potencijala kulturnih i kreativnih industrija (KKI). Projektom CREATURES nastoji se stvoriti trostruku korist u ADRION regiji: ekonomsku (povećana konkurentnost *start-up* te malih i srednjih poduzeća u KKI te povećanje broja turista putem kreiranja CREATURES ruta), kulturnu (veća valorizacija kulturne baštine) i stratešku (poboljšane politike koje promiču integrirani pristup razvoju KKI).

Projektni konzorcij sastoji se od osam projektnih partnera (PP) iz šest zemalja:

- 1) Metropolitan City of Bologna (PP1: MCBO, vodeći partner, Italija)
- 2) Autonomna regija Friuli Venezia Giulia (PP2: FVG AR, Italija)
- 3) Urbanistički zavod Republike Slovenije (PP3: UIRS, Slovenija)
- 4) Patras Science Park S.A. (PP4: PSP, Grčka)
- 5) Centar za ekonomska i poslovna istraživanja Univerziteta u Ateni (PP5: AUEB-RC, Grčka)
- 6) Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije DUNEA (PP6: DUNEA, Hrvatska)
- 7) Regionalna uprava za nacionalnu kulturu, Vlorë (PP7: RDNC, Albanija)
- 8) Ekonomski fakultet u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu (PP8: SEBS, Bosna i Hercegovina)

Cilj ovog izvještaja je predstaviti glavne korake uspostavljanja i vođenja Zajedničkog akceleracijskog programa (ZAP) u šest zemalja ADRION regije (Italija, Slovenija, Grčka, Hrvatska, Albanija i Bosna i Hercegovina). Izvještaj integrira glavne karakteristike ZAP-a od strane sedam projektnih partnera (PP1: MCBO, vodeći partner, Italija, PP2: FVG AR, Italija, PP3: UIRS, Slovenija, PP4: PSP, Grčka, PP6: DUNEA, Hrvatska, PP7: RDNC, Albanija i PP8: SEBS, Bosna i Hercegovina). Također, ovaj izvještaj sažima iskustva i naučene lekcije u implementaciji lokalnih verzija ZAP-ova.

Izvještaj je izradio Ekonomski fakultet u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu na temelju komentara tima Centra za ekonomska i poslovna istraživanja Univerziteta u Ateni te informacija prikupljenih od svih projektnih partnera.

Izvještaj se sastoji od sljedećih dijelova:

- 1) Opći cilj
- 2) Metodologija za uspostavljanje lokalnih verzija ZAP-a
- 3) Provedba lokalnih ZAP-ova po projektnom partneru

- 4) Usporedna analiza lokalnih verzija ZAP-a
- 5) Dobre prakse i naučene lekcije
- 6) Zaključci

ZAP je imao za cilj ubrzati razvoj inovativnih poslovnih ideja *start-up* te malih i srednjih poduzeća u KKI u šest zemalja u ADRION regiji (Italija, Slovenija, Grčka, Hrvatska, Albanija i Bosna i Hercegovina). Ključni elementi ZAP-a sažeti su u tablici u nastavku, a osnovna obilježja ZAP-a su:

- ✓ Interaktivne metode rada upotpunjene stručnim savjetima prilagođenim potrebama sudionika.
- ✓ Mali broj sudionika (do deset) kako bi se omogućile interaktivne radionice (i pronalaženje zajedničkih točaka interesa).
- ✓ Struktura programa vodi *start-up* te mala i srednja poduzeća kroz cijeli proces pokretanja poslovanja: od identificiranja potreba i inovativnih ideja do predstavljanja konačnog prijedloga ili novog poslovnog plana/modela. Na taj način je sudionicima ZAP-a u relativno kratkom roku pružena podrška u svim aspektima razvoja poslovne ideje.

Šta je Zajednički akceleracijski program?	
ZAP je imao za cilj ubrzati razvoj inovativnih poslovnih ideja <i>start-up</i> te malih i srednjih poduzeća u kulturnim i kreativnim industrijama u šest zemalja ADRION regije (Italija, Slovenija, Grčka, Hrvatska, Albanija i Bosna i Hercegovina).	
Koji su ključni aspekti ZAP-a?	
Uključenost stručnjaka	Tim lokalnih stručnjaka, trenera, istraživača i vodećih praktičara podržao je <i>start-up</i> te mala i srednja poduzeća u razvoju njihova poslovanja.
Sadržaj	Integrirani kurikulum ZAP-a isporučen je kroz četiri modula, svaki s temama koje predstavljaju kurseve unutar modula: <ul style="list-style-type: none"> – Modul 1: Uvod u KKI – Modul 2: Razvoj poslovanja – Modul 3: Personalizirana podrška – Modul 4: Financiranje – Prikupljanje sredstava – Predstavljanje ideje investitoru
Pristup	<ul style="list-style-type: none"> – Izgradnja kapaciteta "odozdo prema gore" s razmjenom znanja tijekom cijelog procesa akceleracije poslovnih ideja. – Inovativni pioniri i vodeći praktičari dali su inspiraciju i pružili prenosive prakse – Mentorske sesije i jedan na jedan mentoring usluge u cilju pružanja podrške sudionicima u razvoju poslovne ideje
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> – Holistički pristup poslovnim inovacijama u KKI (razvoj strategije i rješavanje tehničkih, organizacijskih, financijskih ili marketinških izazova/problema)
Šta je dodana vrijednost ZAP-a?	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ZAP je potaknuo zajedničko učenje (<i>Peer-to-peer learning</i>) i pružio nadahnjujuće primjere inovativnih poslovnih modela u KKI. ✓ ZAP je poboljšao inovacijske kapacitete <i>start-up</i> te malih i srednjih poduzeća koja djeluju u KKI u šest zemalja ADRION regije (Italija, Slovenija, Grčka, Hrvatska, Albanija i Bosna i Hercegovina). ✓ ZAP je poboljšao marketinške vještine <i>start-up</i> te malih i srednjih poduzeća koja djeluju u KKI u šest zemalja ADRION regije (Italija, Slovenija, Grčka, Hrvatska, Albanija i Bosna i Hercegovina), što je povećalo potencijal za razvoj inovativnog poduzetništva u KKI ADRION regije. 	

- ✓ ZAP je djelovao kao platforma za razmjenu i učenje, otvorenu diskusiju i razvoj inovativnih ideja u KKI ADRION regije.

Na temelju lekcija naučenih tijekom provedbe lokalnih verzija ZAP-a mogu se izvući neke ključne lekcije i preporuke:

Lekcija 1: Upoznajte kontekst! Akceleracijski program u KKI bi trebao biti osmišljen tako da bude usidren u lokalnom kulturnom i kreativnom poduzetničkom ekosistemu. Štoviše, akceleracijski program u KKI bi trebao biti osmišljen tako da eliminira ili ublaži specifične nedostatke u lokalnom kulturnom i kreativnom poduzetničkom ekosistemu te usmjeri na jasnu vrijednosnu ponudu koja treba odgovarati potrebama ciljne skupine. Stoga bi jedinstveni program akceleracije prilagođen poslovnim potrebama preduzetnika u KKI trebao započeti procjenom poslovnih potreba potencijalnih sudionika u akceleracijskom programu. Institucija / organizacija odgovorna za uspostavljanje akceleracijskog programa u KKI trebala bi procijeniti svoje specifične sposobnosti i resurse, kao i ograničenja, te ih uzeti u obzir prilikom izrade programa akceleracije. Organizacija odgovorna za uspostavljanje akceleracijskog programa može koristiti model poluge za stvaranje partnerstava i korištenje resursa svojih partnera.

Lekcija 2: Izgradite partnerstva i uključite interesne grupe! Akceleracijski programi bi trebali razviti nova i ojačati postojeća partnerstva s različitim interesnim skupinama u procesu pružanja obrazovnih / mentorskih modula. Institucije odgovorne za uspostavljanje i upravljanje akceleracijskim programima u KKI bi trebale surađivati s ključnim interesnim skupinama u svrhu izgradnje dugoročnih odnosa suradnje i jačanja kapaciteta poduzetničkog ekosistema u kreativnom i kulturnom sektoru.

Lekcija 3: Definirajte ponudu usluga! Portfolio ponuđenih usluga čini temeljni element akceleracijskog programa, a polaznike treba na početku informirati o strukturi i sadržaju akceleracijskog programa.

Lekcija 4: Budite spremni prilagoditi se! Budući se kontekst, faza / modul, resursi i drugi elementi programa akceleracije mogu kontinuirano razvijati, akceleracijski programi se trebaju razvijati i prilagođavati, a voditelji programa trebaju usvojiti način razmišljanja koji omogućuje kontinuirani dizajn i razvoj kurikuluma (modula).

Lekcija 5: Definirajte ciljeve i ključne pokazatelje uspješnosti! Obrazloženje za uspostavljanje akceleracijskog programa treba biti jasno artikulirano, zajedno sa specifičnim ciljevima željenim rezultatima ili ishodima programa i ključnim pokazateljima uspješnosti akceleracijskog programa.